

PRILOGA 2

OBRAZLOŽITEV UREDBE O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH UREDBE O POGOJIH ZA DODELITEV POMOČI LETALIŠČEM DRŽAVNEGA POMENA

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo predpisa)

Uredba o pogojih za dodelitev pomoči letališčem državnega pomena (Uradni list RS, št. 68/17 in 131/21) v nadaljevanju: uredba) je določila pogoje za: dodelitev pomoči za tekoče poslovanje obratovalcu letališča državnega pomena. Zaradi spremembe pravne podlage na nivoju EU je potrebno spremeniti uredbu. Uredba se spreminja in dopolnjuje tudi v skladu z dosedanjimi ugotovitvami.

Pravne podlage EU so:

- dodelitev pomoči za tekoče poslovanje obratovalcu letališča državnega pomena s povprečnim letnim potniškim prometom do 200.000 potnikov se izvede v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26. 6. 2014, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/1315 z dne 23. junija 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe ter Uredbe (EU) 2022/2473 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgovom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 167 z dne 30. 6. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 651/2014/EU),
- dodelitev pomoči za tekoče poslovanje obratovalcu letališča državnega pomena s povprečnim letnim potniškim prometom nad 200.000 potnikov se izvede v skladu s Smernicami o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom (UL C št. 99 z dne 4. 4. 2014, str. 3), zadnjič spremenjene s Sporočilom Komisije o podaljšanju prehodnega obdobja iz Smernic o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom v zvezi z regionalnimi letališči 2023/C 244/01 (UL C št. 244 z dne 11. 7. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: smernice),
- dodelitev pomoči *de minimis* se izvede v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, št. 2023/2831 z dne 15. 12. 2023), v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2831/EU).«.

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

Zakon o letalstvu roka za izdajo uredbe ne določa.

3. Splošna obrazložitev v zvezi s predlogom predpisa

Kadar obratovanja javnih letališč za mednarodni zračni promet, ki so letališča državnega pomena, ni mogoče v celoti zagotoviti v tržnih pogojih, se dopusti pomoč iz državnega proračuna, v skladu s predpisi, ki veljajo v EU. Sistem je v veljavi že sedaj, s tem predlogom se podaljšuje trenutne možnosti državne pomoči.

4. Predstavitev presoje posledic na posamezna področja:

Če Uredba o spremembah Uredbe o pogojih za dodelitev pomoči letališčem državnega pomena ne bo sprejeta, bo prišlo do negativnih posledic, ker z drugimi ukrepi ni mogoče zagotoviti obratovanja letališč državnega pomena na varen, reden in nemoten način. Negativne posledice, ki bi se lahko pojavile so:

- širše območje regij izgubi letališče za poslovno letalstvo in letališče, s katerega je mogoče opraviti let v tretjo državo izven schengenskega območja (vsako tako letalo bi moralo prej pristati na letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, kar pa bi bilo iz operativnih razlogov izredno oteženo),
- lastniki letal, za katera je letališče v regiji izven Ljubljane matično letališče, bi svoja letala morali preseliti na druga letališča, na katerih pa lahko trenutno opravljajo le omejene komercialne dejavnosti, in
- prizadeto bi bilo tudi turistično gospodarstvo regije.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. členu (k 1. členu predpisa)

S prvim členom se spreminja 1. člen uredbe, ker:

- popravlja se opredelitev Uredbe 651/2014/EU, s sklicem na Uredbo 2023/1315, s katero je bila veljavnost Uredbe 651/2014/EU spremenjena in veljavnost podaljšana;
- besedilo druge alineje se ne spreminja, so pa tudi te smernice še vedno aktualne, v skladu s Sporočilom Komisije o podaljšanju prehodnega obdobja iz Smernic o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom v zvezi z regionalnimi letališči (UL C št. 244 z dne 11. 7. 2023, str. 1);
- tretja alineja se zamenja s sklicevanjem na Uredbo Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L, št. 2023/2831 z dne 15. 12. 2023), v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2831/EU), ki prične veljati z letom 2024 (Uredba 1407/2013/EU preneha veljati s koncem leta 2023).

K 2. členu (k 2. členu predpisa)

Dodata se dve opredelitvi, potrebni za izračun razumnega dobička.

Prva je menjalna obrestna mera, kjer gre za obrestno mero objavljeno na spletni strani »https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/sgei/swap-rate-proxies_sl«. Angleško ime spletne strani se najava, saj spletna stran ni dosegljiva v slovenskem jeziku. Glede na velika nihanja te obrestne mere (za drugo polovico leta 2021 je triletna obrestna mera za valuto EUR znašala -0,44 %, za drugo polovico leta 2023 pa znaša 3,31 %) je ustrežnejše, da se za vsako leto upošteva nova osnova. Če bi za izračun razumnega dobička v letu 2023 vzeli osnovo iz leta 2021, bi upravičenec prejel bistveno manj razumnega dobička, kot v primeru uporabe obrestne mere iz leta 2023 – kar je sicer v korist javnih sredstev. Vendar velja tudi obratno, to je, da bi v obratni situaciji nekdo prejel pomembno več, kot pa bi v tistem letu npr. primerljivo imel dobička nekdo, ki državne pomoči ne bi prejel. V izogib temu tveganju predlagamo, da se izračunava razumni dobiček upošteva je polletni obrestni meri, ki veljata za leto, za katerega se izračunava razumni dobiček.

K 3. členu (k 3. členu predpisa)

Uredba 651/2014/EU in smernice v posameznih opredelitvah medsebojno odstopajo glede opredelitev upravičenih stroškov pomoči, zaradi česar se besedilo drugega odstavka omeji na del, ki je skupen vsem trem pravnim podlagam Evropske unije. Uredba 2023/2831/EU podrobno opredeljenih vsebin glede upravičenih stroškov nima. Ker so v 3. členu uredbe opredeljeni viri financiranja, ni potrebe, da v se tu opredelijo tudi upravičeni stroški. Upravičeni stroški se dodajajo pri vsaki vrsti pomoči, torej k 4., 5. in 11. členu uredbe.

K 4. členu (k 4. členu predpisa)

V drugem odstavku se doda nov (drugi) stavek, ki opredeljuje, kateri stroški so upravičeni do pomoči. Dikcija je vzeta iz 39. točke 2. člena Uredbe 651/2014/EU, ki opredeljuje „poslovni dobiček«. Ta pomeni razliko med diskontiranimi prihodki in diskontiranimi stroški poslovanja v ustrezni življenjski dobi naložbe, kadar je ta razlika pozitivna; stroški poslovanja vključujejo stroške, kot so stroški za osebe, materiale, najete storitve, komunikacije, energijo, vzdrževanje, najemnine, administracijo, ne zajemajo pa, za namene Uredbe 651/2014/EU, stroškov amortizacije in stroškov financiranja, če so ti (stroški

amortizacije in stroški financiranja) vključeni v pomoč za naložbe (stroški amortizacije in stroški financiranja so sicer upravičeni do pomoči). Kot neupravičeni stroški so opredeljene tudi podpore za trženje in vse druge spodbude, ki jih letalskim prevoznikom dodeli letališče

Veljavnost Uredbe 651/2014/EU je podaljšana do konca leta 2026, posledično se tudi pomoč po tej uredbi lahko dodeli do takrat. Dodan je predlog »lahko«, da se lahko pomoč dodeli tudi za krajše obdobje, če bi iz poslovnega načrta izhajalo, da upravičenec potrebuje pomoč za krajši čas. Izloči se zahteva, da mora biti iz poslovnega načrta razvidno, da bo obratovalec letališča po prejemu pomoči sam sposoben pokriti stroške poslovanja po zadnjem letu pomoči, saj takšne zahteve v Uredbi 651/2014/EU ni.

K 5. členu (k 5. členu predpisa)

Opredelijo se stroški, ki so upravičeni po Smernicah o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom v zvezi z regionalnimi letališči (UL C št. 244 z dne 11. 7. 2023, str. 1).

Te smernice so podaljšale prehodno obdobje do 3. aprila 2027.

Sprememba četrtega odstavka ne pomeni vsebinske razlike, dodatno opredeli višji najvišji delež pomoči za letališča z največ 700.000 potniki na leto (kar je v skladu s pravili EU).

K 6. členu (k 6. členu predpisa)

Nadomesti se sklicevanje na Uredbo 1407/2013/EU s sklicem na novo Uredbo 2023/2831/EU.

K 7. členu (k 7. členu predpisa)

Spremeni se obdobje, za katerega je potrebno oddati finančni načrt, v skladu s spremembo uredbe EU.

Na novo (in jasneje) se opredeli način oddaje vloge, za pridobitev pomoči v skladu s smernicami.

K 8. členu (k 9. členu predpisa)

Nadomesti se sklicevanje na Uredbo 1407/2013/EU na novo Uredbo 2023/2831/EU.

K 9. členu (k 11. členu predpisa)

Nadomesti se znesek 200.000 eurov s sklicevanjem na vrednost 300.000 eurov (v skladu z Uredbo 2023/2831/EU).

Doda se nov četrti odstavek, z opredelitvijo upravičenih stroškov do pomoči. Ker Uredba 2023/2831/EU te vsebine ne opredeljuje, se opredelitev upošteva kot je to predvideno za pomoč po Uredbi 651/2014/EU, ki opredeljuje „poslovni dobiček«. Ta pomeni razliko med diskontiranimi prihodki in diskontiranimi stroški poslovanja v ustrezni življenjski dobi naložbe, kadar je ta razlika pozitivna; stroški poslovanja vključujejo stroške, kot so stroški za osebje, materiale, najete storitve, komunikacije, energijo, vzdrževanje, najemnine, administracijo, ne zajemajo pa, za namene Uredbe 651/2014/EU, stroškov amortizacije in stroškov financiranja, če so ti (stroški amortizacije in stroški financiranja) vključeni v pomoč za naložbe (stroški amortizacije in stroški financiranja so sicer upravičeni do pomoči). Kot neupravičeni stroški so opredeljene tudi podpore za trženje in vse druge spodbude, ki jih letalskim prevoznikom dodeli letališče

K 10. členu (k 13. členu predpisa)

Omejevanje datuma plačila na konec marca se je v praksi izkazalo kot nepotrebno. Datum izplačila pomoči se uskladi z medsebojno pogodbo, kar v skladu s predpisi EU pomeni tudi možnost plačila pomoči za nazaj (če postopki v letu vloge ne bi bili pravočasno končani).

K 11. členu (k 14. členu predpisa)

K obstoječi zahtevi se doda obveza, da revizor družbe preveri ustreznost razmejenih stroškov na letališke in druge storitve ter zahteva, da revizor poda tudi mnenje glede potrebe po spremembi obstoječih sodil za razmejevanje stroškov na letališke in druge storitve.

K 12. členu (k 16. členu predpisa)

Po obstoječi ureditvi se zahteva vračilo pomoči skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Navedeno pomeni, da bi bil upravičenec kaznovan z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ker je ustvaril manj izgube od načrtovane, kar se nam ne zdi ustrezno. Evropska komisija objavlja dokument »Referenčne obrestne mere, diskontne stopnje in obrestne mere za vračilo državne pomoči«, kot je dokument na povezavi »https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Javno-premozenje/DOKUMENTI/DP-Dokumenti/referencneObrMere_mar2023.pdf«.

Te obrestne mere so objavljene na povezavi: »https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates/reference-and-discount-rates_en«. Ker se te obrestne mere med državami članicami razlikujejo, je potrebno upoštevati obrestno mero, ki velja za Republiko Slovenijo.

K 13. členu

Opredelitev datuma veljavnosti spremembe uredbe.